01/08/2019

“Μονάχα στην Ελλάδα προσκυνείται η Παναγία με τον πρεπουμένο τρόπο”

/ Ορθόδοξες Προβολές

Του Φώτη Κόντογλου

Ἑλληνική Δημιουργία, τεῦχος 37, Χρ.Ἔκδοσης: 1949

«Ἐσένα πού εἶσαι ζωντανή κιβωτός τοῦ Θεοῦ, ἄς μή σέ ἀγγίζει ὁλότελα χέρι ἄπιστο, ἀλλά χείλια πιστά ἄς ψάλλουνε δίχως νά σωπάσουνε τή φωνή τοῦ ἀγγέλου (ὁ ὑμνωδός θέλει νά πεῖ τή φωνή τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, πού εἶπε «εὐλογημένη σύ ἐν γυναιξί») κι ἄς κράζουνε: «Ἀληθινά, εἶσαι ἀνώτερη ἀπ’ ὅλα Παρθένε ἁγνή».

(«Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ ψαυέτω μηδαμῶς χείρ ἀμυήτων· χείλη δέ πιστῶν τῇ

Θεοτόκῳ ἀσιγήτως φωνήν τοῦ ἀγγέλου ἀναμέλποντα, ἐν ἀγαλλιάσει βοάτω: Ὄντως ἀνωτέρα πάντων ὑπάρχεις, Παρθένε ἀγνή»)

Ἀλλοίμονο! Ἀμύητοι, ἄπιστοι, ἀκατάνυχτοι, εἴμαστε οἱ πιό πολλοί σήμερα, τώρα πού ἔπρεπε νά προσπέσουμε μέ δάκρυα καυτερά στήν Παναγία καί νά ποῦμε μαζί μέ τό Θεόδωρο Δούκα τό Λάσκαρη, πού σύνθεσε μέ συντριμμένη καρδιά τόν παρακλητικό κανόνα: «Ἐκύκλωσαν αἱ τοῦ βίου με ζάλαι ὥσπερ μέλισσαι κηρῖον, Παρθένε». «Σάν τά μελίσσια πού τριγυρίζουνε γύρω στήν κερήθρα, ἔτσι κ' ἐμένα μέ ζώσανε οἱ ζαλάδες τῆς ζωῆς καί πέσανε ἀπάνω στήν καρδιά μου καί τήν κατατρυπᾶνε μέ τίς φαρμακερές σαΐτες τους. Ἄμποτε, Παναγία μου, νά σέ βρῶ βοηθό, νά μέ γλυτώσεις ἀπό τά βάσανα».

Μά ποιός ἀπό μᾶς γυρεύει βοήθεια ἀπό τήν Παναγία, ἀπό τό Χριστό κι' ἀπό τούς ἁγίους; Γυρεύουμε βοήθεια ἀπό τό κάθε τί, παρεκτός ἀπό τό Θεό. Ἀλλά τί βοήθεια μποροῦνε νά δώσουνε στόν ἄνθρωπο τά εἴδωλα τά λεγόμενα «ἐπιστήμη» καί «τέχνη»; Ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ ἀναχωρητής λέγει: «Σ' ὅλους τοὺς δρόμους πού πορεύονται οἱ ἄνθρωποι σέ τοῦτον τόν κόσμο δέ βρίσκουν σέ κανένα τήν εἰρήνη, ὥς πού νά σιμώσουμε στήν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλοίμονο, οἱ πιό πολλοί ἄνθρωποι εἶναι «οἱ μή ἔχοντες ἐλπίδα», ὅπως λέγει ὁ Παῦλος. Ὅποιος δέν ἔχει τήν πίστη μέσα στήν καρδιά του, τί ἐλπίδα μπορεῖ νάχει; Ὅπου ν' ἀκουμπήσει ὅλα εἶναι σάπια. Γι' αὐτό κι' ὁ ὑμνογράφος πού εἴπαμε, λέγει στήν Παναγία: «Ἀπορήσας ἐκ πάντων, ὀδυνηρῶς κράζω σοι. Πρόφθασον, θερμή προστασία, καί τήν βοήθειαν, δός μοι τῷ δούλῳ σου τῷ ταπεινῷ καί ἀθλίῳ». «Ὅλα, λέγει τά δοκίμασα, μά κανένα πράγμα δέ μπόρεσε νὰ μέ ξαλαφρώσει. Γιά τοῦτο φωνάζω ἐσένα μέ θρῆνο πικρό, καί λέγω: Πρόφτασε καί δῶσε τή βοήθειά σου σέ μένα τόν ταπεινό κι' ἄθλιο δοῦλο σου».

Ἡ Παναγία εἶναι ἡ ἐλπίδα τῶν ἀπελπισμένων, ἡ χαρά τῶν πικραμένων, τό ραβδί τῶν τυφλῶν, ἡ ἄγκυρα τῶν θαλασσοδαρμένων, ἡ μάνα τῶν ὀρφανεμένων. Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι πονεμένη θρησκεία, ὁ ἴδιος ὁ Χριστός καρφώθηκε ἀπάνω στό ξύλο· κ' ἡ μητέρα του ἡ Παναγία πέρασε κάθε λύπη σέ τοῦτον τόν κόσμο. Γι' αὐτό καταφεύγουμε σέ κείνη πού τήν εἴπανε οἱ πατεράδες μας: «Καταφυγή»,«Σκέπη τοῦ κόσμου», «Γοργοεπήκοο», «Γρηγοροῦσα»,«Ὀξεία ἀντίληψη»,«Ἐλεοῦσα», «Ὁδηγήτρια», «Παρηγορίτισσα» καί χίλια ἄλλα ὀνόματα, πού δέν βγήκανε ἔτσι ἁπλά ἀπό τά στόματα, ἀλλά ἀπό τίς καρδιές πού πιστεύανε καί πού πονούσανε.

Μονάχα στήν Ἑλλάδα προσκυνεῖται ἡ Παναγία μέ τόν πρεπούμενο τρόπο δηλ. μέ δάκρυα μέ πόνο καί μέ ταπεινή ἀγάπη. Γιατί ἡ Ἑλλάδα εἶναι τόπος πονεμένος, χαροκαμένος, βασανισμένος ἀπό κάθε λογῆς βάσανο. Κι' ἀπό τούτη τήν αἰτία τό ἔθνος μας στά σκληρά τά χρόνια βρίσκει παρηγοριά καί στήριγμα στά ἁγιασμένα

μυστήρια τῆς ὀρθόδοξης θρησκείας μας, καί παραπάνω ἀπό ὅλα στό Σταυρωμένο τό Χριστό καί στή χαροκαμένη μητέρα του, πού πέρασε τήν καρδιά της σπαθί δίκοπο.

Σέ ἄλλες χῶρες τραγουδᾶνε τήν Παναγία μέ τραγούδια κοσμικά, σάν νἆναι καμιά φιληνάδα τους, μά ἐμεῖς τήν ὑμνολογοῦμε μέ κατάνυξη βαθειά, θαρρετά μά μέ συστολή, μέ ἀγάπη μά καί μέ σέβας, σάν μητέρα μας μά καί σάν μητέρα τοῦ Θεοῦ μας. Ἀνοίγουμε τήν καρδιά μας νά τή δεῖ τί ἔχει μέσα καί νά μᾶς συμπονέσει.

Ἡ Παναγία εἶναι ἡ πικραμένη χαρά τῆς Ὀρθοδοξίας, «τό χαροποιόν πένθος», «ἡ χαρμολύπη» μας, «ὁ ποταμός ὁ γλυκερός τοῦ ἐλέους», «ὁ χρυσοπλοκώτατος πύργος καί ἡ δωδεκάτειχος πόλις». Ἡ ὑμνωδία τῆς ἐκκλησίας μας εἶναι ἕνας παράδεισος, ἕνα μυστικό περιβόλι πού μοσκοβολᾶ ἀπό λογῆς-λογῆς μυρίπνοα ἄνθη, καί τά πιό μυρουδικά, τά πιό ἐξαίσια, εἶναι ἀφιερωμένα στήν Παναγία. Ὅλος ὁ κόσμος θλίβεται μαζί της καί μαζί της χαίρεται μέ μία χαρά πνευματική:«Ἐπί σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις, ἀγγέλων τό σύστημα καί ἀνθρώπων τό γένος, ἡγιασμένε ναέ καί παράδεισε λογικέ, παρθενικόν καύχημα, ἐξ ἧς Θεός ἐσαρκώθη καί παιδίον γέγονεν ὁ πρό αἰώνων ὑπάρχων Θεός ἡμῶν».

Ἀπορεῖς τί νά πρωτοδιαλέξεις ἀπ’ αὐτή τήν ὑμνολογία τῆς Θεοτόκου! Θαρρεῖς πώς ὁ ἀγέρας, τά βουνά, οἱ θάλασσες τῆς Ἑλλάδας, τά χωριά οἱ πολιτεῖες, γεμίσανε εὐωδία πνευματική ἀπ’ αὐτό «τό χρυσοῦν θυμιατήριον», ἀπ’ αὐτή «τήν μανναδόχον στάμνον» πού ἔχει μέσα «μύρον τό ἀκένωτον». Οἱ γυναῖκες μας εἶναι στολισμένες μέ τ’ ὄνομά της, τά βουνά μας, οἱ κάμποι, τά νησιά, τ’ ἀκροθαλάσσια εἶναι ἁγιασμένα ἀπό τά ξωκλήσια της, τά καράβια μας ἔχουν γραμμένο ἀπάνω στή μάσκα καί στήν πρύμνη τό γλυκύτατο τ’ ὄνομά της. Ἀληθινά στήν Ἑλλάδα μας «ἐπί Σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις», «γιά Σένα, χαίρεται ὅλη ἡ πλάση». Στή κοίμησή σου, θαρρεῖς πώς ἡ χαρά γίνηκε πιό μεγάλη, ἡ θλίψη ἄλλαξε σέ ἀγαλλίαση, ἡ ἐλπίδα ζωήρεψε ἀντί νά ἀποσκιάσει καί πλημμύρησε τίς καρδιές μας.

Τ’ ἀγέρι φυσᾶ γλυκύτερα στά κουρασμένα πρόσωπά μας, τά δέντρα σάν νά γενήκανε πιό χλωρά, τ’ αὐγουστιάτικο κύμα σάν νά ἁρμενίζει πιό δροσερό μέσα στό πέλαγο καί ἀφρίζει φουσκωμένο ἀπό χαρά μεγάλη, τό κάθε τί πανηγυρίζει κι’ ἀγάλλεται.. Ὤ! Τί θάνατος λοιπόν εἶναι αὐτός, πού γέμισε τήν οἰκουμένη καί τίς καρδιές μας μέ τή χαρά τῆς ἀθανασίας! Καί καλώτατα ψέλνει ὁ ὑμνωδός: «Ἐν τῇ γεννήσει τήν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε. Μετέστης πρός τήν ζωήν, μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καί ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς λυτρουμένη ἐκ θανάτου τάς ψυχᾶς ἡμῶν». Ἀληθινά λέγει καί σ’ ἕνα ἄλλο τροπάρι: «Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει, Θεοτόκε, μῆτερ τῆς ζωῆς…».

Ἀλλά τό ξαναλέγω. Τί νά πεῖ κανένας πρῶτα καί τί ὕστερα, ἀπό τά τόσα

πνευματικά ὑμνολογήματα πού προσφέρανε οἱ ὀρθόδοξες καρδιές στήν Παναγία, στό «Ρόδον τό ἀμάραντον», πού μοσκοβόλησε καί ἁγίασε τήν καταβασανισμένη τήν Ἑλλάδα! Τήν ὑμνολογήσανε μέ τά λόγια, μέ τήν ψαλμωδία, μέ τή ζωγραφική, μέ τό σκαλισμένο ξύλο, μέ τ' ἀσήμι, μέ τό μάλαμα, μέ τό κηρομάστιχο, μέ κάθε τίμιο κι' ἁγιασμένο πράγμα πού μπορεῖ νά χρησιμέψει στόν ἄνθρωπο γιά νὰ μπορέσει νά δείξει τήν ἀγάπη του, τό σέβας του, τή χαρά του, τήν πίκρα του, κι' ὅ,τι ἄλλο ἀγνό αἴσθημα ἔχει μέσα στά φύλλα τῆς καρδιᾶς του. Τό νά πιάσει κανένας νά τά ἱστορήσει καταλεπτῶς, θά ἤτανε σάν νὰ 'θελε νά μετρήσει τήν ἄμμο τῆς θάλασσας; Γιά τοῦτο ἀνθολογᾶμε λιγοστά λουλούδια ἀπό τῆς ὑμνωδίας τό ἁγιόκλημα «εἰς ὀσμήν εὐωδίας πνευματικῆς»

Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἄς μεταγράψουμε λίγα λόγια ἀπό τίς Καταβασίες τοῦ Ἀκάθιστου ὕμνου «Ἀνοίξω τό στόμα μου», πού εἶναι τό βυζαντινότατο, ὅλη ἡ Κωνσταντινούπολη πνευματικά πανηγυρίζουσα. Στοχασθεῖτε καλά ἐκείνη τήν ἐξαίσια γ' ὠδή πού λέγει: «Τούς σούς ὑμνολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καί ἄφθονος πηγή, θίασον συγκροτήσαντας πνευματικόν, στερέωσον καί ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Οὐράνια ἀπηχήματα!: «Τούς ὑμνολόγους σου, Θεοτόκε, πού συγκροτήσανε ἕναν πνευματικό θίασο, στερέωσέ τους, Ἐσύ πού εἶσαι ζωντανή ὡς ἄφθονη πηγή. Καί μέ τή θεία δόξα σου, ἀξίωσέ τους νά φορέσουν τῆς δόξας τά στέφανα»· ἡ θ'. ὠδή πού λέγει: «Ἅπας γηγενής σκιρτάτω τῷ πνεύματι λαμπαδουχούμενος πανηγυριζέτω δέ ἀΰλων νόων φύσις, γεραίρουσα τά ἱερά θαυμάσια τῆς θεομήτορος, καί βοάτω, Χαίροις, παμμακάριστε Θεοτόκε, ἁγνή, ἀειπάρθενε.»

Ἐκεῖνα τά πανηγυρικά αὐτόμελα πού ψέλνουνε στόν ἑσπερινό τῆς Κοιμήσεως, μέ μέλος θριαμβευτικό καί μέ πνευματική μεγαλοπρέπεια! Ποιός χριστιανός Πίνδαρος τά σύνθεσε, Πίνδαρος ἁγιασμένος! «Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἡ πηγή τῆς ζωῆς ἐν μνημείῳ τίθεται, καί κλῖμαξ πρός ουρανόν ὁ τάφος γίνεται! Εὐφραίνου Γεθσημανή, τῆς Θεοτόκου τό ἅγιον τέμενος. Βοήσωμεν οἱ πιστοί, τόν Γαβριήλ κεκτημένοι ταξίαρχον: Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μετά σοῦ ὁ Κύριος, ὁ παρέχων τῷ κόσμῳ διά Σοῦ τό μέγα ἔλεος.»

Ποταμός μέγας καί βουερός ἀναβρύζει καί μᾶς δροσίζει, καί πίνουνε νερό δροσερό ψυχές ξερές καί διψασμένες! Κοίταξε πάθος καί μεράκι πού ξεχειλίζει ἀπό καιγόμενη καρδιά! Ὁ ὑμνωδός, ἀντί νά κλάψει γιά τήν Παναγία πού εἶναι μπροστά του ξαπλωμένη ἀπάνω στήν κλίνη της, τυλιγμένη μέ τό μαφόρι της μέ κλεισμένα τά μάτια της πού δίνανε παρηγοριά στήν ἀνθρωπότητα, μέ σταυρωμένα τά ἄχραντα χέρια της, πού βαστάξανε τό Χριστό καί τόν ἀναθρέψανε, πεθαμένη σάν τόν κάθε ἄνθρωπο, ἀντίς λέγω νά κλάψει, ἀφοῦ πρῶτα ἀπορεῖ πῶς ἡ πηγή τῆς ζωῆς κείτεται στό μνῆμα, μονομιᾶς κράζει μέ δάκρυα στά μάτια, πλήν δάκρυα

χαρᾶς: «Εὐφραίνου Γεθσημανή, πού ἔχεις θησαυρισμένο τό ἅγιο σκήνωμα τῆς Θεοτόκου.» Κ’ ὕστερα στρέφει στούς χριστιανούς πού εἶναι μέσα στήν ἐκκλησία καί τούς λέγει μέ τόν ἴδιο πνευματικό οἶστρο. «Ἄς κράξουμε ὅλοι μαζί στήν Παναγία, ἔχοντας γιά πρωτοψάλτη τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ, πού τή χαιρέτισε μέ τά ἴδια λόγια κατά τή χαρούμενη, μέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κι’ ἄς ποῦμε: «Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μαζί σου εἶναι ὁ Κύριος, πού δωρίζει στόν κόσμο μέ ἐσένα, τό μέγα ἔλεος».

Θάνατος δέν ὑπάρχει ἐδῶ πέρα πού εἶναι ἡ μητέρα τῆς Ζωῆς. Κι’ οὔτε μοιρολόγια καί ξόδια θρηνητερά, παρά χαρά ἀνεκλάλητη, γάμος πνευματικός, τράπεζα ἁγιασμένη πού ἔχει ἀπιθωμένο πάνω της τόν ἄρτο τῆς ζωῆς καί τό κρασί τῆς ἀθανασίας, καί πίνουνε οἱ χριστιανοί καί μεθᾶνε ἕνα μεθύσι ἅγιο, ἀγνό, ἄμωμο καί δέν βρίσκονται πιά μπροστά σ’ ἕνα λείψανο πού τό κηδεύουνε, ἀλλά βρίσκονται στή Ναζαρέτ, στό σπίτι τό χαρούμενο καί τό μοσκοβολημένο ἀπό τήν παρθενική εὐωδία τῆς Παναγίας, τότε πού ἤτανε δεκάξη χρονῶν, κατά κείνη τήν ἡμέρα πού ἔγινε ὁ Εὐαγγελισμός, καί κράζουνε γηθόσυνα οἱ λιγόζωοι οἱ ἄνθρωποι σά νὰ ’ναι ἀθάνατοι, μαζί μέ τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ : «Κεχαριτωμένη, χαῖρε, μετά σοῦ ὁ Κύριος!» Ἡ Κοίμηση γίνεται Εὐαγγελισμός, ἡ θλίψη μεταλλάζεται σέ χαρά!

Ναί, Δέν ὑπάρχει ἀληθινή χαρά, παρά μονάχα στό Χριστό κι’ αὐτή ἡ χαρά εἶναι ἕνα ἀμάραντο λουλούδι, πού ἔχει τή ρίζα του στόν πόνο. Οἱ ἄλλες οἱ χαρές εἶναι χαρές ψεύτικες, χωρίς ρίζα.

Τά μάτια μου εἶναι θολωμένα ἀπό τά δάκρυα τώρα πού γράφω αὐτά τά λόγια του Χριστοῦ μας. Αὐτά τά λίγα λόγια τά φύλαξε ἡ ἀνθρωπότητα στήν καρδιά της καί μ’ αὐτά κλαίει καί μ’ αὐτά χαίρεται. Αὐτά τά λόγια γενήκανε θεμέλιο τῆς Ὀρθοδοξίας, καί μεταλλαχτήκανε σέ λογῆς-λογῆς ἁγιασμένα αἰσθήματα καί βγήκανε ἀπό τίς καιόμενες καρδιές τῶν ἁγίων ἀνθρώπων καί εὐωδιάσανε τόν κόσμο. Ἀπό τόν ἕναν γινήκανε ὕμνοι, ἀπό τόν ἄλλον εἰκονίσματα, σέ ἄλλον γινήκανε προσευχή, σέ ἄλλον ψαλμός, σέ ἄλλον ἐκκλησιά μέ κουμπέδες καί μέ ἁγιατράπεζα, σέ ἄλλον θυσία τοῦ μάταιου κόσμου καί βουβή κατάνυξη. Αὐτά τά λόγια του Χριστοῦ σταθήκανε πηγή καί ἔμπνευση καί γιά τό θρηνητικό ἀηδόνι τῆς ἔρημος, θέλω νά πῶ γιά τόν ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, σέ ὅσα ἔγραψε γιά τό «Χαροποιόν πένθος»: «Ὅποιος κλαίει, λέγει αὐτός ὁ ἅγιος, καί πικραίνεται γιά τό Θεό, ἐκεῖνος ἀξιώνεται νά δεῖ στή ψυχή του τήν οὐράνια καί θεία παρηγοριά. Κι’ αὐτή ἡ οὐράνια παρηγοριά εἶναι κάποια ἀνακούφιση καί θεϊκή ἀλάφρωση, πού παρηγορά τήν πονεμένη καί πικραμένη ψυχή, ὁπού θλίβεται γιατί χωρίσθηκε ἀπό τό Θεό μέ τίς ἁμαρτίες της. Καί τούτη ἡ χαριτωμένη βοήθεια ἀλλάζει τά πονεμένα δάκρυα τῆς ψυχῆς, πού εἶναι καταφαρμακωμένη, σέ κάποια παρηγοριά θαυμαστή.

Ὅποιος πορεύεται μ’ αὐτή τή λύπη τοῦ Θεοῦ, αὐτός ἀκατάπαυστα γιορτάζει κάθε

μέρα κι’ ἀγάλλεται ἡ ψυχή του. Τοῦτο τό ἅγιο καί θεάρεστο κλάψιμο εἶναι μία λύπη ἀλησμόνητη τῆς ψυχῆς, μία ὄρεξη πονεμένης καρδιᾶς, πού γυρεύει μέ μεγάλη θέρμη τό Θεό ὅπου τόν ἐπιθυμᾶ πάντα της.

Κράτα λοιπόν καλά τή χαριτωμένη καί τήν ἥμερη καί τήν ἅγια λύπη, πού κάνει τή ψυχή σου νά θλίβεται ἀντάμα καί νά χαίρεται. Ἐγώ, λογιάζοντας καλά τήν ἐνέργεια τούτη τῆς ἅγιας κατάνυξης, ζεσταίνουμε καί θαυμάζω, πῶς ἐτοῦτο πού λέγεται κλάψιμο καί λύπη, καί πού φαίνεται πολύ πικρό κι’ ἀβάσταχτο, ἔχει μέσα του πλεγμένη καί σμιγμένη τή χαρά, καί τήν εὐφροσύνη, ὅπως εἶναι σμιγμένο τό κερί μέ τό μέλι στήν μελόπιτα. Καί σέρνει ἐκείνους πού τήν ἀξιωθήκανε μέ πόθο μεγάλο καί μέ πολλήν ἀγάπη, καί φοβοῦνται νά μήν τήν χάσουνε, καί τήν φυλάγουνε περισσότερο ἀπ’ ὅσο φυλάγουνε οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τ’ ἀκριβά πετράδια καί τ’ ἀσημοχρύσαφα. Εἶναι μία ἥμερη χαρά κ’ ἕνα θεϊκό χάρισμα. μέ τό ὁποῖο στολίζει ὁ Θεός τούς φίλους του, καί κάνει νά ἔχουνε μίαν ἀληθινή χαρά καί ὄρεξη γιά τό Θεό, ποὺ ’ναι συντροφιασμένη μέ κάποια θεραπευτική λύπη ὅπου δέν ἔχει μέσα της καμιά σαρκική ἀγάπη, παρά μονάχα μιὰ παρηγοριά ἀγγελική καί οὐράνια. Μέ τήν ὁποία παρηγορά ὁ Θεός κρυφά ἐκείνους πού συντρίβουνε μέ πόνο καί μέ ταπείνωση τήν καρδιά τους.»

Ἄμποτε νά τήν ἀξιωθοῦμε κ’ ἐμεῖς, μέ τή χάρη τῆς Παναγίας πού γιορτάζουμε. Ἀμήν.

ΠΗΓΗ: Εκ του ιστοτόπου Ενορίας Ιερού Ναού Αγίας Ζώνης Πατησίων agiazoni.gr